

Indukcijski program obuke

Nastavni plan radionice 1

Tema: Proračun i upravljanje
osobnim financijama

PIGGOY
Bank

A Family Learning Model to
Promote Financial Literacy

UVOD

Projektni tim Piggy Bank izradio je niz od osam poludnevnih radionica za roditelje i skrbnike. Cilj radionica od 1 do 6 je razviti sposobnost financijske pismenosti roditelja i skrbnika. Svrha radionica broj 7 i 8 je podržati roditelje i skrbnike u njihovoj ulozi voditelja obiteljskog učenja.

Dobrodošli u radionicu broj 1!

Tema ove radionice je „Proračun i upravljanje osobnim financijama“. Nakon završetka ove radionice roditelji i staratelji će biti u mogućnosti:

- igrati aktivniju ulogu u obrazovanju djece o financijskoj pismenosti.
- dati objašnjenja na pitanja povezana sa temom radionice - „Proračun i upravljanje osobnim financijama“.
- koristiti nove suvremene internetske obrazovne alate, prvenstveno Escape room broj 1 i 2 projekta Piggy Bank.
- ispričati i pojasniti pozitivan i negativan scenarij vezan uz temu „Proračun i upravljanje osobnim financijama u obiteljima“.
- razgovarati s djecom, posebno tinejdžerima, i diskutirati o raznim temama vezanim za financijsku pismenost.
- koristiti praktične savjete o tome kako razviti financijsku pismenost kod djece.

Pored toga, tijekom radionice roditelji i skrbnici razmijenit će međusobno praktična iskustva na temu odgoja i financijske pismenosti djece. Jednostavno rečeno, radionica će ih učiniti boljim roditeljima i skrbnicima.

Ovaj rad licenciran je od strane [Creative Commons Attribution 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/).

Sufinancirano sredstvima
programa Europske unije
Erasmus+

Ova je publikacija ostvarena uz financijsku potporu Europske komisije. Ona izražava isključivo stajalište njenih autora i Komisija se ne može smatrati odgovornom pri uporabi informacija koje se u njoj nalaze.

30 min

AKTIVNOST 1

Otvaranje radionice; predstavljanje sudionika i trenera

Kao trener, trebali biste se predstaviti sudionicima na početku prve radionice. Možete spomenuti svoje nastavničko iskustvo i Vašu vezu s temom financijske pismenosti. Također, dobra je ideja opustiti atmosferu veselim pričama koje su povezane s temom koju obrađujete ili nekim osobnim iskustvom. Također možete otkriti nešto osobno, poput svoje omiljene poslovice, filma ili knjige, kako biste pomogli sudionicima da Vas bolje upoznaju. Na početku prve radionice sudionici se obično osjećaju pomalo nesigurno, stoga moraju znati što mogu očekivati. Iz tog razloga, uvođenje kratkog rasporeda radionica je još jedan prikladan korak. Tijekom predstavljanja rasporeda možete odgovoriti na sva pitanja koja sudionici mogu imati o radionici, kao i dodati druge informacije, poput mogućnosti odmora, osvježnja itd..

Savjet!

Raspored (dnevni red) radionice može se uručiti sudionicima prije početka radionice kako bi znali što mogu očekivati. Na primjer, možete im dati dnevni red kad stignu u učionicu ili im ga poslati e-poštom nekoliko dana unaprijed.

Savjet!

Neki treneri postavljaju posebna pravila ponašanja u učionici na početku prvog dana treninga. Na primjer, pravila o nekorištenju mobilnih telefona tijekom nastave, pravila o korištenju imena ili prezimena tijekom rasprava u okviru aktivnosti učenja, itd.

Vaš zadatak kao trenera tijekom ove uvodne aktivnosti je omogućiti polaznicima da se međusobno upoznaju. Također je korisno utvrditi razinu iskustva i vještina sudionika te otkriti njihova očekivanja i potrebe. Što očekuju naučiti tijekom serije radionica Piggy Bank i koje su im motivacije i potrebe?

Ako želite privući pažnju svih sudionika, aktivno ih uključite. Možete započeti tako što ćete zamoliti sudionike da odgovore na sljedeća pitanja:

- Kako se zovete i odakle ste?
- Zašto ste se odlučili prisustvovati ovoj radionici?
- Što biste željeli naučiti tijekom radionica?

Na kraju ove početne aktivnosti, kao trener, trebali biste zahvaliti sudionicima na informacijama i možete im obećati da će tijekom radionice uzeti u obzir njihove želje. I naravno, morate održati svoje obećanje.

Savjet!

Utvrđivanje internih očekivanja sudionika je presudno. Ako se radionica ne podudara sa željama i očekivanjima sudionika, oni neće biti aktivno uključeni u obrazovni proces i na kraju će biti razočarani.

10 min

AKTIVNOST 2

Upoznavanje s ishodima učenja

Na početku radionice dobro je predstaviti ishode učenja. Sudionici žele znati što će naučiti - što će dobiti pohađanjem radionice.

Ishodi učenja

Nakon završetka ove radionice roditelji i staratelji će biti u mogućnosti:

- igrati aktivniju ulogu u obrazovanju djece o financijskoj pismenosti.
- dati objašnjenja na pitanja povezana sa temom radionice - „Proračun i upravljanje osobnim financijama”.
- koristiti nove suvremene internetske obrazovne alate, prvenstveno Escape room broj 1 i 2 projekta Piggy Bank.
- ispričati i pojasniti pozitivan i negativan scenarij vezan uz temu „Proračun i upravljanje osobnim financijama u obiteljima”.
- razgovarati s djecom, posebno tinejdžerima, i diskutirati o nekim od različitih tema u vezi s financijskom pismenošću.
- koristiti praktične savjete o tome kako razviti financijsku pismenost kod djece.

40 min

AKTIVNOST 3

Prezentacija projekta Piggy Bank i praktično testiranje jednog od nastavnih alata - Escape room br. 1

U ovom dijelu radionice trener će ukratko predstaviti projekt Piggy Bank, u okviru kojeg se radionica odvija. Trener može sudionicima pokazati web stranicu projekta, predstaviti cilj projekta, a zatim im pokazati atraktivne obrazovne alate za djecu i mlade koje roditelji i skrbnici mogu koristiti za povećanje financijske pismenosti svoje djece.

Cilj projekta Piggy Bank

Cilj projekta je podržati obiteljsko financijsko obrazovanje za sve članove kućanstva, od male djece i roditelja do djedova i baka kako bi se potaknulo realnije razumijevanje obiteljske ekonomije.

Web stranica projekta – www.piggybankproject.eu

Suvremeni obrazovni alati za djecu i mlade razvijeni kroz projekt Piggy Bank

- 12 stripova za mlađu djecu

- 12 internetskih obrazovnih Escape Room izazova za tinejdžere između 13 i 18 godina starosti
- 12 WebQuest izazova za mlade između 19 i 25 godina starosti

Do sada se nastava u radionici uglavnom temeljila na prenošenju informacija. Ipak, ključno je aktivno učiti i stjecati vještine i iskustva kroz „učenje vježbanjem“, stoga će trener sudionicima dati praktični zadatak. Ovaj će zadatak testirati obrazovni alat za tinejdžere u dobi od 13 do 18 godina starosti. Sudionici će testirati Escape Room br. 1 projekta Piggy Bank.

Kao uvod, trener može na početku reći nekoliko riječi, primjerice:

Obrazovanje i komuniciranje s adolescentima zahtjevna je aktivnost. Većina roditelja to potvrđuje. Djeca i tinejdžeri danas još uvijek prekomjerno koriste svoje mobitele i nisu raspoloženi za raspravu o roditeljskoj financijskoj pismenosti. Iz tih razloga je projekt Piggy Bank stvorio Escape Room izazove. Ukupno 12 napravljenih Escape Room-ova pomažu roditeljima da angažiraju svoju djecu i podučavaju ih vještinama financijske pismenosti. Izvrsno je što djeca neće morati odlagati svoje voljene pametne telefone jer se svi Piggy Bank Escape Room-ovi izvode na mobilnim telefonima, tabletima i prijenosnim računalima. Ovi Escape Room izazovi stvaraju priliku za dodatnu komunikaciju između roditelja i djeteta o raznim temama povezanim s financijama i financijskom pismenošću. Prvo, roditelji moraju isprobati Escape Room-ove u praksi i razumjeti njihovo funkcioniranje i sadržaj kako bi mogli koristiti ovaj moderni obrazovni alat u odgoju djece. Naše radionice izvrsna su prilika za to. Dakle, vaš će zadatak biti praktično pokušati pobjeći iz sobe broj 1 na pametnom telefonu, tabletu ili prijenosnom računalu.

Ovdje je poveznica na Escape Room.

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfAwb29xCvNcqWSTd9MMVHzRKcNYDu0aH5tEFrEYNEy9I_QOO/viewform?usp=sf_link

Savjet!

Tijekom ove praktične aktivnosti trener prati situaciju. Ako netko od sudionika ima pitanje ili treba pomoć, trener je spreman pomoći.

Nakon završetka izazova Escape Room br. 1, trener će pitati sudionike o njihovim osjećajima, iskustvima i idejama vezanim za upravo završenu aktivnost.

Na primjer, trener može koristiti sljedeća relevantna pitanja:

- Jeste li uspješno riješili Escape Room zadatke?
- Kako ocjenjujete težinu zadataka?
- Kako vam se sviđa priča o “otmici izvanzemaljaca”?
- Kako vam se sviđa grafički dizajn Escape Room-a?
- Kakva je bila izvedba Escape Room-a na vašem uređaju (telefonu, tabletu, računalu)?

Savjet!

Ne zaboravite se zahvaliti na aktivnosti i dijeljenju mišljenja sudionika na kraju svake aktivnosti učenja. Prije prve stanke recite sudionicima koja su osvježenja dostupna, gdje su sanitarije i kada započinje sljedeća aktivnost učenja.

PAUZA

10 min

Savjet!

Vrijeme pauze vrlo je važno tijekom obrazovanja odraslih. Sudionici često raspravljaju, bolje se upoznaju tijekom pauze što poboljšava atmosferu u grupi.

AKTIVNOST 4

Proračun i upravljanje osobnim financijama u obiteljima - pozitivan i negativan scenarij

30 min

U ovom dijelu radionice trener će predstaviti temu sa pozitivnim i negativnim scenarijem. Sudionici će razgovarati o oba scenarija. Tijekom rasprave shvatit će što rade dobro, a što čine pogrešno u svojoj obitelji. Kroz ovu aktivnost učenja sudionici će razmijeniti i praktična iskustva vezana uz odgoj djece i tinejdžera.

Kao uvod, trener može na početku reći nekoliko riječi, primjerice:

Velika većina ljudi u školi nije naučila vještine osobnog proračuna i upravljanja osobnim financijama. Ovaj predmet nedostaje u školskom obrazovanju. Većina djece nauči upravljati svojim financijama od roditelja, uglavnom promatranjem i primjenom njihovih obrazaca ponašanja. Sada ćemo predstaviti dva scenarija i raspraviti o njima.

Negativan scenarij: U nekim je obiteljima financijsko upravljanje vrlo kaotično ili uopće ne postoji. Te obitelji ne donose nikakve osobne proračune, ne prate svoje troškove, nemaju pregled koliko novca troše na različite vrste troškova. Takve obitelji samo troše kad imaju novca, a kad sav novac nestane i trebaju ga više, posuđuju ga. O velikim troškovima (poput automobila, odmora, novog televizora) ne odlučuju na temelju financijske situacije i proračuna, već na temelju trenutne želje. Te obitelji često imaju velike dugove i plaćaju znatan iznos novca na kamate na posuđeni novac. Ovi neočekivani i znatni troškovi velika su im komplikacija. Te obitelji nemaju ušteđevinu i čvrsti oslonac u lošim vremenima.

Trener postavlja sudionicima sljedeća pitanja za raspravu:

- Zašto se ovaj negativni scenarij događa u nekim obiteljima?
- Kako ovaj scenarij može utjecati na budućnost djece, poput njihove buduće financijske situacije u odraslom životu?

Pozitivan scenarij: Neke obitelji vrlo pažljivo upravljaju obiteljskim financijama i za to koriste razne alate. Na primjer, oni pripremaju mjesečne proračune ili prate koliko novca troše na koju

vrstu troškova. U nekim obiteljima koriste sustav omotnica za praćenje troškova; u drugima koriste mobilne aplikacije za praćenje troškova.

Imaju pregled kolika su njihova primanja i rashodi, te stvaraju financijske rezerve za neočekivane buduće troškove. Mnogi roditelji također štede novac za svoju djecu te vlastitu budućnost. O velikim se troškovima odlučuje na temelju onoga što si mogu priuštiti, na temelju svoje financijske situacije. Znaju razliku između potreba i želja i svoje financijske vještine prenose na svoju djecu. Ne posuđuju novac za svakodnevne troškove, već stvaraju određenu štednju.

Trener postavlja sudionicima sljedeća pitanja za raspravu:

- Koje prepreke sprečavaju funkcioniranje ovakvog pozitivnog scenarija u obiteljima?
- Kako ovaj scenarij može utjecati na budućnost djece, poput njihove buduće financijske situacije u odraslom životu?

Na kraju ove obrazovne aktivnosti, trener može sažeti raspravu:

- Što smo zajedno otkrili?
- Što se čini najvažnijim?
- Što bismo trebali upamtiti iz ove obrazovne aktivnosti?

50 min

AKTIVNOST 5

Kako koristiti Piggy Bank Escape Room br. 2 za povećanje financijske pismenosti djece

Igranje uloga

Skupina sudionika bit će podijeljena u parove. Svaki će par raditi samostalno. Jedna osoba u paru igrat će ulogu djeteta (recimo u dobi od 15 godina), a drugi ulogu roditelja. Zajedno će pokušati riješiti sve zadatke sobe za bijeg broj 2. Tijekom ili nakon postupka testiranja Escape Room-a, mogu jedni drugima postavljati razna pitanja koja im padnu na pamet, pritom dijete postavlja pitanja roditelju, a roditelj djetetu.

Ovdje se nalazi poveznica na Escape Room:

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSch0k0X0JajGFZaHt463E8-Ghz2TcUBpCvE4pjUFE3Jrt-dlg/viewform?usp=sf_link

Nakon završetka igre uloga, svi će se sudionici okupiti u jednoj grupi, a trener će ih pitati o njihovim osjećajima, iskustvima i idejama vezanim uz upravo završenu aktivnost.

Na primjer, trener može koristiti sljedeća relevantna pitanja:

- Jeste li uspjeli riješiti Escape Room izazove?
- Kako vam se svidjela aktivnost?
- O čemu ste razgovarali?
- Koja pitanja su postavljala djeca, a koja roditelji?
- Kako biste koristili ovaj obrazovni alat za odgoj svog tinejdžera?

10 min

PAUZA

20 min

AKTIVNOST 6

Dobri savjeti za roditelje o tome kako razviti financijsku pismenost male djece

Projektom Piggy Bank razvijeni su i obrazovni alati za mlađu djecu. Ti se obrazovni alati sastoje od niza od 12 stripova namijenjenih djeci u dobi od 6 do 12 godina s različitim temama iz područja financijske pismenosti. U ovom dijelu radionice trener će sudionicima predstaviti jedan od ovih stripova. Ovaj je strip na temu „Upravljanje novcem”.

Trener će podijeliti strip sudionicima na čitanje. Nakon što ga sudionici pročitaju, trener će započeti kratku raspravu koristeći, primjerice, neka od sljedećih pitanja:

- Kako vam se sviđaju stripovi u smislu sadržaja i grafike?
- Kakvo je vaše mišljenje o SAVJETIMA ZA RODITELJE navedenima na poleđini stripa?
- Imate li vlastitih savjeta ili prijedloga koji su vam dobro poslužili u odgoju vaše djece/tinejdžera da bolje razumiju financijsku pismenost?

Savjet!

Naravno, trener može koristiti i druga pitanja koja će omogućiti razmjenu dobrih praksi između roditelja u odgoju djece i razvoju njihove financijske pismenosti.

10 min

AKTIVNOST 7

Sažetak radionice

Na kraju radionice, trener bi trebao sudionicima pružiti priliku da sažmu stečena znanja i vještine i tražiti od sudionika povratne informacije i kratku ocjenu radionice. Trener može koristiti, primjerice, neka od sljedećih pitanja:

- Koja vas je tema najviše zanimala tijekom radionice?
- Koja ste nova znanja i vještine naučili?
- Zašto je tema „Proračun i upravljanje osobnim financijama“ važna?
- Kako su vam se sviđjeli Escape Room izazovi?
- Postoji li nešto što biste željeli promijeniti ili poboljšati u svojoj obitelji na temelju ove radionice?
- Kako vam se svidjela radionica?
- U kojoj ste od aktivnosti na radionici najviše uživali, a kojoj najmanje?
- Što biste željeli naučiti na sljedećoj radionici?

Savjet!

Na kraju radionice, ne zaboravite zahvaliti sudionicima na sudjelovanju i cijeniti sve pozitivno, kao što su aktivnost sudionika, njihova mišljenja, kreativnost, praktično iskustvo obiteljskog života, suradnja s drugim sudionicima, igranje uloga, itd.

PIGGOY Bank

A Family Learning Model to
Promote Financial Literacy

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

"The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein."

2019-1-CZ01-KA204-061127